

Sygn. akt: IV RC 482/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2020r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia SR Grażyna Kursa

Protokolant: Aldona Maciończyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 lutego 2020r. w R.

sprawy z **powództwa B. K. (1)**

przeciwko S. K. (1)

o podwyższenie alimentów

- 1) zasądza od pozwanego S. K. (1) na rzecz powódki B. K. (1) alimenty w kwocie po 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) miesięcznie płatne do dnia 10-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat począwszy od dnia 1 czerwca 2019r., a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 1 października 2015r. w sprawie II RC 688/15 po 1000zł;
- 2) oddala powództwo w pozostałej części;
- 3) wzajemnie znosi koszty zastępstwa adwokackiego;
- 4) odstępuje od obciążania pozwanego kosztami postępowania;
- 5) nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt IV RC 482/19

UZASADNIENIE

Powódka B. K. (2) w pozwie z 2 września 2019 roku domagała się od pozwanego S. K. (2) (byłego męża) podwyższenia alimentów z kwoty po 1000 zł miesięcznie do kwoty po 1600 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu żądania podała, że małżeństwo stron zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. z 1 października 2015 r. sygn. akt II RC 688/15 z winy obu stron i zasądzono od pozwanego na rzecz powódki alimenty w kwocie po 1000 zł miesięcznie. Obecnie pomiędzy stronami toczy się postępowanie o podział majątku wspólnego. Powódka znajduje się w niedostatku. Jest osobą schorowaną, a jej stan zdrowia pogarsza się z roku na rok. Powódka choruje na nadciśnienie tętnicze, dolegliwości tarczycy i kręgosłupa a nadto jest alergikiem. Otrzymuje świadczenie emerytalne w wysokości 690 zł miesięcznie, a jej koszty utrzymania od ostatniego ustalenia alimentów wzrosły. W treści pozwu nadmieniła, że pozwany pobiera świadczenie emerytalne w wysokości ok. 4000 zł miesięcznie oraz reguluje należności za prąd i czynsz we wspólnym mieszkaniu stron. (k.3- 3v).

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości, wskazując, że jego sytuacja finansowa nie uległa zmianie od ostatniego ustalenia alimentów. Ponosi większość kosztów związanych z utrzymaniem wspólnego mieszkania stron, a powódka, poza opłatą za gaz w wysokości 60 zł miesięcznie, nie ponosi innych kosztów

mieszkaniowych, ani kosztów związanych z użytkowaniem wspólnego samochodu stron. Ponadto w dacie orzekania o poprzednich alimentów powódka również chorowała co zostało uwzględnione przez sąd ustalający alimenty. Pozwany podał, że jego stan zdrowia uległ pogorszeniu. Zdaniem pozwanego powódka posiada odpowiednie możliwości zarobkowe pozwalające na zaspokojenie jej usprawiedliwionych kosztów utrzymania, ma bowiem doświadczenie zawodowe w pracy w charakterze kucharki/ pomocy kuchennej (k. 16-18).

W toku postępowania jurysdykcyjnego strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe (k. 79v).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Strony zawarły związek małżeński 30 marca 1975 roku. Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. z 1 października 2015 roku (sygn. akt II RC 688/15) rozwiązano związek małżeński stron przez rozwód z winy obu stron, pozwanego zobowiązano do lożenia na rzecz powódki alimentów w wysokości po 1000 zł miesięcznie.

W tym czasie powódka pobierała świadczenie emerytalne w kwocie 801,42 zł brutto, tj. ok. 600 zł netto miesięcznie. W trakcie małżeństwa nie pracowała zawodowo, gdyż strony wspólnie ustaliły, że pozwany będzie utrzymywał rodzinę, a jego żona zajmie się opieką nad dziećmi i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Wydatki powódki kształtowały się wówczas co najmniej na poziomie 350 zł miesięcznie, lecz powyższa kwota nie obejmowała kosztów wyżywienia, zakupu ubrań i środków czystości. Z kolei pozwany otrzymywał emeryturę w wysokości 3800 zł miesięcznie, nie osiągał innych dochodów, ponosił koszty utrzymania mieszkania. Pozwany chorował na cukrzycę i nadciśnienie tętnicze. Na leki wydawał ok. 400 zł miesięcznie, koszty mieszkaniowe wynosiły ok. 670 zł miesięcznie. Pozwany spłacał kredyt konsumpcyjny, którego rata miesięczna wynosiła 150 zł. W czasie rozprawy rozwodowej pozwany zobowiązał się do regulowania wszystkich opłat związanych z kosztami utrzymania mieszkania.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. II RC 688/15 z uzasadnieniem k. 83-91)

Obecnie powódka B. K. (2) ma 65 lat. Poprzednio pracowała w charakterze laboranta w Sanepidzie. Nadal zamieszkuje wspólnie z pozwanym. Otrzymuje od pozwanego alimenty w kwocie po 1000 zł miesięcznie oraz świadczenie emerytalne w wysokości 772,30 zł miesięcznie. Poza tym powódka nie osiąga żadnych innych dochodów. Nie podjęła dodatkowej pracy. Nie posiada oszczędności. Spłaca dwie pożyczki, jedna pożyczka zaciągnięta została na cele konsumpcyjne w wysokości 1000 zł, do spłaty pozostały powódce dwie raty wysokości po 100 zł każda. Drugą pożyczkę powódka zaciągnęła na kwotę 1500 zł, z miesięczną ratą w wysokości 135 zł, a koniec jej spłaty przypadnie na kwiecień 2020 roku. Powódka nie jest w stanie zgromadzić żadnych oszczędności. Raz w miesiącu udaje się pociągiem do K. na odwiedzin do matki. Od orzeczenia rozvodu stan zdrowia powódki uległ pogorszeniu. Od kilku lat choruje na nadciśnienie tętnicze, dolegliwości tarczycy, przewlekły zespół bólowy kręgosłupa na tle zmian zwyrodnieniowych oraz dolegliwości związane z uszami i oczami. Koszty leczenia wynoszą ok. 500 zł miesięcznie, na co składają się: krople do oczu, stałe leki na nadciśnienie, zastrzyki przeciwbólowe na dolegliwości kręgosłupa oraz wizyty u lekarzy specjalistów. Powódka uczęszcza na wizyty do lekarzy specjalistów co najmniej dwa razy w miesiącu. Koszt dojazdu do lekarza wynosi jednorazowo 10 zł. Pozostałe wydatki powódki przedstawiają się następująco: wyżywienie – 600 zł miesięcznie, środki czystości i kosmetyki – 150 zł miesięcznie, odzież i obuwie – 100 zł miesięcznie, telefon – 57 zł miesięcznie. Zatem łączne miesięczne wydatki powódki oscylują obecnie w wysokości ok. 1480 zł miesięcznie. Powódka samodzielnie opłaca gaz i telewizję kablową.

(dowód: zeznania powódki k. 69-69v, informacja dla lekarza k. 4, 5 karta informacyjna sanatorium k. 6, zaświadczenia lekarskie k. 75a-78, rachunki i faktury k. 48 – 68, decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. k. 75)

Pozwany S. K. (2) obecnie ma 67 lat. Pobiera świadczenie emerytalne w wysokości 3100 zł netto miesięcznie (po potrąceniu alimentów na rzecz powódki). Poza tym nie ma innych źródeł dochodu. Posiada oszczędności w wysokości ok. 10 000 zł. Nie posiada żadnych długoterminowych zobowiązań finansowych. Jest zameldowany w mieszkaniu stanowiącym współwłasność jego i powódki. Przebywa jednak tam średnio 3-4 razy w miesiącu. Poza tym mieszka u córki i u znajomych, gdzie nie ponosi żadnych opłat mieszkaniowych. Kupuje jedynie wnukom słodycze i drobne prezenty. Powódka nie zabrania pozwanemu, aby zamieszkiwał we wspólnym mieszkaniu. Pozwany choruje

przewlekle na cukrzycę i nadciśnienie tętnicze, ma dolegliwości kręgosłupa związane z dyskopatią lędźwiową oraz dolegliwości urologiczne. Miał przejść operację kręgosłupa, jednak z powodu dużego ryzyka, nie zdecydował się ostatecznie na przeprowadzenie zabiegu. Pozwany nie może dźwigać cięższych przedmiotów, często drętwieje mu jedna strona ciała. Ze względu na stan zdrowia nie jest w stanie podjąć dodatkowego zatrudnienia, nawet w formie pracy dorywczej. Pozwany dokonuje bieżących opłat związanych z utrzymaniem wspólnego mieszkania stron za wyjątkiem opłaty za gaz i telewizję kablową. Opłat za gaz dokonywał do 2018 roku. Pozwany samodzielnie dokonuje zakupu żywienia i przygotowuje sobie posiłki.

Miesięczne wydatki pozwanego wynoszą: żywienie – 1000 zł (z powodu cukrzycy pozwany stosuje specjalną dietę), lekarstwa – 140 – 170 zł, łącznie: 1170 zł miesięcznie.

Pozwany nie podał jakie kwoty przeznacza na odzież i obuwie. Ponadto ponosi koszty związane z utrzymaniem wspólnego mieszkania stron, takie jak: czynsz – 780 zł miesięcznie, prąd- 90 zł co dwa miesiące, abonament RTV – 240 zł rocznie, łącznie: 845 zł miesięcznie.

Obecnie przez Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygnaturą akt I Ns 475/17 toczy się postępowanie w przedmiocie podziału majątku dorobkowego stron, którego głównym składnikiem jest lokal mieszkalny, samochód osobowy oraz garaż. Strony posiadają dwoje usamodzielnionych finansowo pełnoletnich dzieci, które mieszkają oddzielnie. W sprawie o podział majątku dorobkowego pozwany domaga się m.in. rozliczenia opłat za czynsz i energię elektryczną gdyż obecnie jedynie powódka korzysta ze wspólnego mieszkania.

(dowód: zeznania pozwanego k. 79- 80, decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. k. 25-26, zaświadczenie lekarskie k. 27, historia choroby k. 28, dokumentacja medyczna k. 29-31, dokumentacja dot. pobytu w sanatorium k. 32 – 36).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania stron, które były spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały oraz odpowiadały zebranych w sprawie dokumentom, szczegółów powyżej opisanym. Strony nie zgłaszały dalszych wniosków dowodowych, a Sąd uznał sprawę za wyjaśnioną do merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje.

M.-prawną podstawą żądania powódki stanowi przepis art.60 § 1 k.r.o.

Zgodnie z treścią art. 60 § 1 k.r.o. małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego.

Przesłanką przewidzianego w art. 60 § 1 k.r.i.o. obowiązku alimentacyjnego jest stan niedostatku małżonka uprawnionego oraz że stan ten występuje wtedy, gdy uprawniony nie jest w stanie własnymi siłami zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb (wyrok Sądu Najwyższego z 28 czerwca 2000r. IV CKN 662/00, Lex nr 530594).

Prawidłowe wyłożenie ustawowego pojęcia "niedostatku", którym posługuje się art. 60 § 1 k.r.o., wymaga uwzględnienia całokształtu okoliczności charakteryzujących życiowe i majątkowe położenie rozwiedzonego małżonka domagającego się świadczenia alimentacyjnego od byłego współmałżonka. Mieć należy przy tym na uwadze, iż do przyjęcia niedostatku wystarcza, że środki uprawnionego nie są dostateczne do samodzielnego utrzymania się, nie jest zaś konieczne ustalenie, że uprawniony w ogóle nie ma żadnych środków do utrzymania się; chodzi tu o sytuację, w której osoba uprawniona nie może w pełni zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb (wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1999r. , I CKN 146/98, Lex nr 1216917).

Zgodnie, z kolei, z treścią art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przy czym chodzi tu o zmianę istotną bądź to w obszarze usprawiedliwionych

potrzeb uprawnionego bądź też możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego, czy też na obu tych płaszczyznach (uchwała Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86).

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego i porównaniu sytuacji majątkowej stron z czasu ustalenia ostatnich alimentów w postępowaniu w sprawie o rozwód z ich aktualną sytuacją, Sąd uznał, że sytuacja powódki uległa pogorszeniu o tyle, że wzrosły jej koszty utrzymania. W ocenie Sądu po stronie powódki zachodzi stan niedostatku.

Kwota dotychczasowych alimentów łącznie z niskim świadczeniem emerytalnym w wysokości 772,30 zł netto miesięcznie nie wystarcza na zaspokojenie jej usprawiedliwionych wydatków. Powódka nie jest w stanie własnymi siłami zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb. Choruje, nie posiada zgromadzonych oszczędności i jest osobą zadłużoną. Ponadto powódka samodzielnie opłaca gaz i telewizję kablową. Od czasu ostatniego orzeczenia o alimentach szczególnie wzrosły koszty leczenia powódki, które aktualnie kształtują się w kwocie ok. 500 zł miesięcznie, a poprzednio była to kwota ok. 200 zł.

Dochody pozwanego kształtują się obecnie na poziomie 3100 zł netto miesięcznie. Pozwany przyczynia się w dużej mierze do zaspokojenia kosztów związanych z utrzymaniem wspólnego mieszkania. Jest osobą znacznie obciążoną zdrowotnie, posiada bowiem liczne schorzenia somatyczne, które generują dodatkowe wydatki.

Mając zatem na uwadze powyższe Sąd uznał, że kwota 200 zł miesięcznie o jaką alimenty zostały podwyższone będzie adekwatna do wzrostu wydatków po stronie powódki i jednocześnie pozostaje w korelacji z obecną sytuacją życiową oraz możliwościami majątkowymi i zarobkowymi pozwanego.

Wobec powyższego na mocy art.60 § 1 k.r.o. w zw. z art. 138 k.r.o. orzeczono jak w sentencji.

Mając na uwadze, że żądanie strony powodowej zostało częściowo uwzględnione na podstawie art. 100 k.p.c. wzajemnie zniesiono koszty zastępstwa procesowego. Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania pozwanego kosztami postępowania, bacząc na jego sytuację majątkową. O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c. Rygor natychmiastowej wykonalności nadano na zasadzie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.